

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Caput VII. De peccato contra naturam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

dispersitur semen: At intra vas naturale foemina, non item. Quid in masculis, dicam mox. § 3. num. 3. & addam § 4. n. 4. v. illissimam proxim pro hac re.

5. Si qui se polluant manibus alterius viri, vel foeminae, vel suis alium quis polluat, debet id explicare, propter cooperationem cum alterius peccato.

Ind, si tu tuis manibus pollutas xvroratum, vel Sacerdotem, &c. debes id explicare: quia cooperaris ad adulterium, vel sacrilegium, juxta ea, quae dixi in *Methodo l.2.c.1.§.17. de scandalis*, p. 100.

Quod si te suis manibus alius polluat; parum refer pro tuo peccato contra Castritatem, quod ille fecit Vir, vel Foemina, vel Sacerdos: ex eodem Fill. *ibidem*, tunc enim (si aliud non additur) fe habent illae manus, ut medium instrumentum: & solum ad eum cooperatio cum alterius te polluentis peccato, ut dictum est *lib. 1. met. conf. §. 10. num. 69.*

Nora illud (Quod si te, &c. (Nam in Editionibus precedentibus erat (At si; qua fuit fortassis occasio, cur Diana p. 9. tract. 9. reg. 65. putaverit, me hic sequi sententiam Llamas, sentientis non opus esse explicare in Confessione, an manus te polluentis sint Sacerdotis, vel Laici, quam latè defendit Caramiel in Reg. S. Ben. à num. 987. cùm tamen te vera non sequar, ut patebit nauter consideranti, loca, ad quae me refero in hoc num. 5. & latius ego ostendit in disput. de hac re, quam Romanus, ut eam Amici eidem Patri Diana de Theologia Morali profecte benerentissimo, per amicis communicaerent. Dixi (ad quae me refero in hoc num. 5.) Nam, an ex Doctrina Thom. Sanchez, quam tradidi in *Methodo l.2. cap. 7. §. 5. num. 33.* quādque nuper ex scripti cap. 2. §. 1. num. 5. confirmari possit sententia Llamas, neque in *Methodo* censui, neque hic censeo disputandum.

De mollitie sacrilega, dixi. 2. §. 1. num. 7.

De mollitie virginis, dixi. 6. §. 1. num. 3.

De mollitie xvrorati, dixi. 6. §. 1. num. 3.

De comedente calida, ut polluantur in somno, dixi in *Methodo Confessionis*, lib. 2. c. 6. §. 2. num. 7.

De incipiente copulam, & resiliente seminque dispergente, dixi. 6. §. 1. num. 10.

S. II. Additio.

1. **T**riplex solet distinguere pollutio. Primo, quae voluntariè fit, homine consentiente, quaque proprio vocatur Mollitie Secunda, Nocturna, quae accidit in somno. Tertia, Diurna, quae accidit in vigilia sine consensu polluti. De singulis aliqua separatum.

Pollutio vigilantis voluntaria.

2. De pollutione vigilantis voluntaria in se (nam in causa diximus *supra*, c. 3. §. 5. a. n. 48. & aliquid mox. 12. tangemus.) Nota primo, Contactum, motuque impudicum virilium in pueris (idem in pueris, & qui non possunt per aetatem seminarie, ete peccatum mortale; est enim ex se prauis affectus ad pollutionem. Non dubito autem, hanc differe specie à vera pollutione, per quam seminarunt. Ita Graff. *lib. 2. c. 88. num. 3. & seqq.* Hinc enim tandem reducitur ad tactum impudicum; illa est dispensatio seminis contra generationem. Hinc ergo fit, ut in confessione debeat speciatim explicari, obiectum reguli universalis mox affectu. §. 4. n. 4.

3. Nota secundum, An Confessarius debeat negare absolutionem juveni sapienti se polluenti? Respondeo, esse distinguendum: si enim ex occasione, v.g. aspectus, vel collocationis foeminae ejusmodi frequenta accidat, debet prius Confessarius præcipere, ut adolescentem tollat occasionem, modo satis à nobis dicto in *Methodo conf. lib. 3. c. 3. lege item Bon. de mar. q. 2. p. 14. num. 14.* At si frequenta accidat ex nulla-extrinsica ejusmodi occasione; tunc poterit majori facilitate absolvere, & vel differe absolutionem, juxta consueta remedia con-

tra reciduos, ut *ibidem* à nobis dictum est.

4. Nota tertio, Quid dicendum, quando semen corruptum, ita vt venenosas affectiones patiat in partibus libidine pollutio: hoc est, libidine illud semen expellere per medicamenta directe tendentia ad illud expellendum, vel etiam in mulieribus per confricationem partium verendarum, & per intromissionem digitorum & venisque ad os vteri, illud provocare?

Respondeo. Si semen peccet in quantitate, non licet certum est: quia tunc est verum semen, quod nullo modo potest consulto effundi; nec potest medicamenta, quia nullum alium effectum habeat, nisi semen expellere effusio procurari. Ita Turr. apud Diana. p. 4. 4. reg. 10. At si peccet in qualitate certe ex Medicorum relatione vel faltem probabilitate (nam sequi quisque potest quod probabile est) licere docet Sanchez *lib. 9. de mat. 17. num. 19. in Editione Veneta* Quae doctrina adeo fa est ab aliis improbabilis, ut fuerit deleta in *Editione Lugdunensi* anni 1621. Illam tamen scribit, & expone novissime Tancredi *lib. 9. de mat. d. 17. quæs. 3. c. 1. Texedam.*

5. Et quidem multe multa congerunt; Verum si Sanchez doctrina suister ad ejus sensum intellexit, tunc & quæstiones de ejus veritate non sufficiunt sub nomine cum intelligas, quasi dicat, licet multe medicamenta semen provocare posse, ne hodie, etas, perinde probatur, sed ut illas venenosas affectiones ex semen recente provocari, male illum intelligis, quia id nunquam semper ejus oppositum docuit; cum enim nunc illud semen corruptum non supponatur, non est unde posse expelli, & vel unde possit dici de eo statuere Sanchez. Solum statutum de corrupto. Si vero cum intelligas, dicat, dum actu semen illud est corruptum, & dum in generali symptomata furiosa, ita ut patiens sit unde extra sensum; tunc licet posse provocari medicamentis, & confricationibus ab experto Medico exhibiti ut venenosum illud corruptum semen expellatur: non cum intelligis, nam hunc solum casum concedit Sanchez, non alium. Audi Iesu verba: *Cur ergo non habet iam pravam qualitatem, in quam semen transflueret, licet per accidens sequatur pollutione vel maxima quod in hoc casu procul abest quædvis confessus perdeat? etiam delectationis, quoniam familiæ symptomata illud patitur, est tunc temporis sensus, ac mentis impotens.* Hec dicit Sanchez.

6. Notas, semper supponi debet, ut concessio sit certa, patientem sensibus carere: Notas illud (præ qualitatem, in quam semen transflueret) Notas illud (temporis?) Ass: ro igitur distinctione omnino opus est. Nam aliud est, si loquuntur de medicamentis; aliud de tactibus, & confricationibus. Quamvis enim in generali habitu aliter ejusmodi morbum licet possent concedit *ibid.* Tancredi adhiberi medicamenta dñe provocantia prædictum semen, etiam ante illa aetate symptomata; quia medicamenta remota semen provocant, & sine tanto periculo eliciendi ejusmodi delictationes: tamen confricationibus, & tactibus partium renderuntur nunquam potest. Ratio discriminis mox. 1. afferetur: posse autem confricationibus in uno tantum casu, docet Sanchez: quando in mirum ita actu symptomata insurgunt, ut ea patiens sine sensu sit; quod certe rarissimum erit, & cuius ratio *codem num. 8. clarior ap-* parebit.

7. Vrges: Fac illud semen corruptum non sufficiunt, & symptomata illa per aliquod tempus (ut accidere solet) cessare, vel illud semen non efficiere tam turbationem in patiente, ut sensus, & mens absentiatur; id quod etiam sepe vnu venire solet: iam remanet illud semen corruptum, atque adeo illa lues in corpore: ergo poterit provocari, etiam non posita alienatione mentis.

8. Respondeo: Id quod ego haecen dixi, est, Samchez de solo illo casu, præsente alienatione sensuum loquutum esse; ceterum in hoc casu, quem nonne vrges

est mera mollities: ergo nō est, cur debeat addi cogitatio de feminis. Roffpondeo, antecedens esse verum. Non enim ea copula est fornicatio, ut putare aliquis posset, quia fornicatio est cum feminazat quae mortua est, feminaz non est. Nec est bestialitas, ut dixit Pellizzarius apud Dian. *vers. 9. cap. 1. num. 1.* Concedo igitur antecedens: sed neganda prorsus est consequentia: siquidem *vers. 1. num. 1.* dictum est cum, qui se polluit cum affectu, seu cogitatione ad objectum aliquod, illud explicatio debet.

Pollutio Nocturna.

11. Duo hinc vel nota; vel alibi insinuata recole. Primo Dupliciter hæc nocturna pollutio esse potest: voluntaria in vigilia, atque ad o peccatum: antecedenter, & consequenter. Nam ceterum, ut est in somno, peccaminosa non est, sed actio, seu passio naturalis. Antecedenter est peccaminosa tribus casibus: Primo, quando quis eam deliberauit desiderio ob delectationem carnalem. Si enim desideretur ob bonum aliquem finem, ut sedandas tentationes carnis, vel ad levandam naturam, non esset peccatum: Ita *Navar. cap. 16. num. 7.* aliisque apud *Vasquez*, quos ipse sequitur *part. 2. dist. 113. c. 3.* Toleto *l. 5. cap. 13.* nisi quando tale desiderium esset tantum, ut notabiliter influere in pollutionem: quod certe, ut plurimum non solet contingere.

12. Secundum. Quando quis illam procurat, aut comedendo res calidas in eum finem, aut tali modo cubando in lecto, ut inde sequatur pollutio. Nam licet possit pollutio desiderari ob bonum finem, non tamen potest procurari. Sicut eriam potest desiderari hominis improbi mors ob bonum finem, non tamen procurari. Unde etiam colligitur, cur non licet desiderare etiam ob bonum finem pollutionem, quando tale desiderium esset causa influens notabiliter in illam, ut modò dictum est, quia tunc non simpliciter desideraretur, sed etiam procuraretur. Dixi (in eum finem, &c.) nam si comedat quis res calidas, vel accumbat tali modo ob aliquam aliam commō uitatem, quanvis advertat consequituram *ad pollutio* mundummodo eam direcere non intendat, ne sit per illud consensus, non peccat saltem mortaliiter. Ita *Sot. in 4. d. 12. quæst. 1. art. 7. Tol. lib. 5. cap. 13. vers. adhuc non est fatus, quia, ut superius c. 3. §. 5. a num. 46 vidimus, ha non sunt causæ notabiliter influentes in pollutionem.*

13. Tertiò: si quis pari modo, cum debet, non removet causam futuræ pollutionis, peccat mortaliter, si eæ causa est notabiliter influens in illa in genere luxurie, enialiter, si notabiliter non influit, quando in utroque casu ea prævidetur, licet non intendatur: prævidetur, inquam, probabiliter, nec solum in dubio, ex *Tol. l. c.* siquidem non tenetur ad eum solliciti, ut etiam dubium nos amoveat à causis involuntariae pollutionis.

14. Dixi (cum debet: quia si non tenetur hujusmodi causam removere, vel quae causa est bona, ut studium frequens, seu cogitatio rerum turpium ad docendum. Confessionis auditio, locutio honesta cum muliere, &c. vel quia talis causa non est mala, & alioquin ejus omisso non est commoda, v. g. omittere tales cibos, talis accubitus in lecto, &c. tunc neque etiam peccamus non auferendo hujusmodi causas. Ita *Tol. ibidem Navar. ibid. Sot. in 4. dist. 12. quæst. 1. art. 7. Joani Sanch. d. 2. i. num. 12.* Cum enim causa si bona, vel non mala, non tenetur ad illam auferendam propter hos effectus, qui mortaliter sequuntur, ut nuper diximus *cap. 3. §. 5. a dist. 1. in feminam.* Ita, quæ fuerunt hæc claritatis gratiâ breviter repetenda.

15. Atque hæc antecedenter. Consequenter autem peccaret

peccaret quis mortaliter, si post somnum, sub quo secuta est pollutio, deliberatè sibi in ea complaceret, ob delectationem sensualem: nam si gauderet ob sedatam tentationem, vel ob naturam deonteratam; non sibi peccatum colligitur ex modò dictis.

16. Quando autem motus carnis, seu spirituum insectuum generationis, & ipsa decisio seminis accidit in somno, sed emissio in vigilia, non est peccatum saltem mortale: tum quia non adeo plenum voluntarium requiritum ad mortale; accidit enim emissio in illo confusio somni, & vigilie, quando imperfecta est: delectatio, tu quia difficile est cohibere, ne decisum jam semen ex lumbris non emitatur foras: tum denique, quia pollutio magis secundum principium, quam secundum spem iudicanda est: principium autem fuit satis involuntarium, cum fuerit in somno.

17. Quod si partim emissio seminis sit in somno, partim in vigilia; multo minus habebit rationem peccati, posita voluntate in illam non consentiente, ut semper supponimus.

Ex dictis colligit Sanch. loc. mox cit. ex S. in eo, qui è somno excutitur, non esse obligationem reprimendi emissionem seminis ejus pollutionis, quia in somno cecipit; & idem propter paritatem rationis diceretur de simili semini emissione pollutionis, quia involuntariè in vigilia accidit. Placet doctrina, ne scrupulis omnia pateant.

18. Sed unum a me nuper interrogavit quidam probatae conscientie Sacerdos; cui, quamvis utcumque respondi, mihi ipsi tamen (fateor) non satisfeci. Experiebatur in levissimi somni vir, statim se, concepta pollutione, evigilare perfectissime, atque effusione continuationem clare percipere; quamvis autem illi delectationi nullo modo ipse consensum praebet, sciretque se non obligari ad reprimendum, ac post fluctuationem humoris permettere: tamen aliud illi contingebat, quod scrupulus causa erat molestissimi: Experiebatur, enim à motu quodam quasi interiori ipsorum genitalium sub finem pollutionis expelli à se activè non modicam seminis quantitatem; Perinde (narrabat) aevenit ei, qui urinam emisit, solet enim in fine mingendi motu expulsivo aliquas urinas guttas, quae remanent, expellere. Addebat, se voluisse cum alio Sacerdote id conferre, qui fassus est sibi idem non raro evenisse: sed se à peccato excusasse, quia semivigilans illum expulsionis motum exhibebat. Interrogabat ergo à me, an ipse, qui perfectè vigilantem se dignofecet, posset motu praedito effusione adjuvare ad abstergendo, ut ipse loquebatur, se deonenda virilia, præsertim ne decisum semen ibidem forte remanens sua sanitati nocet, & denique, quia valde sibi difficile animadvertebat, illum suorum non usurpare.

19. Evidem prius volui non parvos. Authores vere, quam responderem: cum autem nihil signaret ad rem inveniens, dixi me videre, quidem, quanta difficultas sit in pollutio perfectè vigilanti pollutionem, effusioneque jam inceptam non perficere. Verum, cum in Doctoribus solùm legeri licentiam non reprobem, non coercendi, non prohibendi: licentiam vero actiue adiuvandi, seu cooperandi disertis verbis, cōsiderem negare, ut perspicue facit Sanchez, me favere illi non posse. Sententia benignior, quam hac in re tum dictus Sanchez de matrim. libr. 9. dis. put. 17. numer. 16, tum alij amplectuntur, sic à Marchino de ordine, tract. 3. part. 3. cap. 2. num. 6. referunt: Dum sentitur, ait, humor femininus effluere in membris genitalibus, non teneris coercere, vel magna cum violencia prohibere, ne fluat: sic pluribus Geron. Ratio est, quia, vel ille conatus, quem multi consulunt, nihil operatur; vel retento contra impetum natura feminis, supra modum gravatur corpus, & multis subiectis infirmariibus. Ex alia parte, illa seminatio est alia exterior, & effectus naturalis ortus absque mea voluntate: At actus

externus sine interiori, nunquam est peccatum. Hoc notas illa verba (non teneris coercere, prohibere, & addidi, bene morate Sacerdos, oro, ut animadvertemus carluxurie mentem heminis miris modis obfuscare, & tamen in eo momento effusione seminis, quasi bellicum militem reddere. Si ergo tu, partim ex somni religiosus patim ex delectatione: quam sentis, qui perfectè concupis pos non es; peccati saltem mōritore reus non es in Verum, ille adhuc testabatur se perfectissime voluntatis videtur, se non esse scrupulosum, se non esse alias inveniatur; & idem non ex aliis adjunctis, sed ex objecto & pædīa nimis expulsiōne, calumna & pædīa, & modestè postulare. Hac cum illo Sacerdotem decerne.

Pollutio vigilantis involuntaria.

20. Hoc, ut etiam distillatio, & commotio fluidū generationis in servientium, quoad solutos quoad conjugatos diximus suprà c. 3. §. 5. à numer. 4. tunc solūm sunt in se mortales, quando adest delibera complacentia in illis, ob corpoream volupatem, utrōq. vero ob aliquem bonum finem, ut in simili dictum à numer. 15. In causa vero, ut quandōnam sint mortales exponas, prævideret, que superius ibid. fatis sunt explicata.

21. Pollutio, distillatio, commotio potest in vigilante oriri ex causis non peccaminosis: quae nimis oriuntur ex complexione particulari, quod ex infirmitate, ut in iis, qui patiuntur fluxum sanguinis, & qui facilius levī quacunque occasione diffundent, seu carnis commotionem sentiunt, Vel quando ex causis extrinsicis bonis, vel ex se non malis, lectione, vel auditione turpium ad scientiam comprehendendam, equitatu, contactu, & ceteris hujusmodi, quando hæc sunt necessaria, vel utilia, vel convenientia omnibus, si voluntas deliberatè non consentit, non est culpa, quia hi sunt actus naturales, imò, si qui pertinenter hos ferat, materiam habet magni meriti propum humilitatem. Ita Tol. 7. c.

22. Potest secundò eadem pollutio, distillatio, commotio in vigilante oriri ex causa mortali in genere luxurie, & cum causam ponere, afferat novum peccatum mortale pollutionis, distillationis, &c.

23. Potest tertid, ex causa veniali, & tunc afferat cum veniale, &c. que satis abunde dicta sunt super. 3. §. 5. à numer. 46.

§. III. Sodomia perfecta.

1. In Methodo Conf. lib. 2. cap. 7. §. 10. num. 67. sic habet: Sodomia, & quidem perfecta, est concubitus ad sexum non debitum, ut vir cum viro, & feminam cum feminam. Ita S. Thom. 2. 2. quæst. 52. ar. 11. Cæteris, nam concubitus viri cum feminam in vase pæpulito, est sodomia imperfecta, de qua mox. Concubitus autem, est copula carnalis consummata; naturalis, si sit in vase debito: innaturalis si sit in loco, seu vase non debito.

2. Sed hæc est quæstio, quandōnam mutua procuratio pollutionis inter Mares, vel inter feminas, debet dicti polluites, quando Sodomia?

Respondeo, quando ex affectu ad personam additum concubitus, si sit inter indebitum sexum, hoc est, inter virum & virum, & feminam & feminam: tunc est Sodomia. Quando vero est mutua pollutio, & absque concubitu, sed solùm ad excludendam libidinem, est Mollitias. Ita Cæter. ibid.

3. Hinc si duo Mares commiscent corpora, & moveantur

nique sit sine coniubio, sed merè ad explendam libidinem, et molitiae ex se explicanda.

3. Si quis tamen fateatur absolute concubuisse se cum feminam regulariter intelligitur, siue ex affectu ad personam primo modo, non verò secundo, vel tertio, nisi aliud expressè fateatur. Ratio est, quia intelligitur, illum concubitum factum esse more ordinario: mos autem ordinarius est, ut viri cum feminam commisceatur ex affectu ad sexum feminum. Unde vides multum difficile hunc concubitum viri cum feminam, ab eo concubita vice cum viro, vel feminam cum feminam; ille enim est sodomiticus, qui non potest esse ex affectu ad copulam naturalem; hic non est sodomiticus; quia quando viginti feminam miscetur, semper regulariter est ad copulam naturalem.

4. Hic universaliter pro omnibus peccatis luxuriae velim diligenter pernotemus: Hæc à nobis dicta esse, ad dandam veram harum rerum sententiam: Ceterum in praxi Confessario expediet, tot minutias nequaque interrogare. Audi Filiuc, in Initru, brevi pro Confess. cap. 2. circa initium: *Prudens*, inquit, *esse Confessarius* debet in exquirendis cauè circumstantiis sexti præcepti, preparatoriis ad actum consummatum, modis minutis non necessariis, ne vel pánitentem excite ad aliquam tentationem. Audi Coninc. disp. 7. de Sacram. dub. 7. num. 56. Præter aliquando Sacerdotem minus perfellè peccatum pánitentis intelligere, quam vel illi, vel sibi aliquod scandalum creare, & esse nimium. Audi Angelum, v. Interrogationes, n. 1. Confitetur, inquit. Atulier, quod fuit cognita extra vas debitum: non querat postea Confessarius, in quo loco, vel quomodo, & hujusmodi; scienzi faciant quidam, qui potius sunt Contaminatores, quam Confessores. Vide Fac. pree. Ecl. 2. lib. 4. cap. 2. num. 8. Homobón. in exam. Ecl. p. 1. tral. 4. cap. 12. quaest. 1. I. de Lugo disput. 16. de pánit. sect. 14. num. 595.

§. V. Bestialitas.

1. *In Methodo conf. lib. 2. cap. 7. §. 104. n. 78.* sic habessi Bestialitas est concubitus cum re animata, non ejusdem speciei cum homine. Ita §. Thom. 2. 2. quæst. 52. art. 1. Huc reducitur concubitus cum demone; quia adhuc ille non est ejusdem cum homine speciei, etiam si assumat formam hominis. In hoc crimen non necessariò explicandum genus animalis, sive sit equus, sive litus, sive ovis, sive gallina; semper est enim eadem in specie mortaliter deformitas. Ita Filiuc. tral. 30. cap. 8. num. 161. at si sit concubitus cum demone, debet id explicari. Ita idem ibid. num. 162. quia superadditur peccatum contra Religionem, id est coniunctionem cum Dei, nostrumque omnium nequissimo inimico.

2. Nōra insuper exprimi in Confessione oportere, an demon fuerit sub forma feminæ, vel viri, vel sub forma talis Conjugati, vel talis Monialis professæ, &c. Ita ibid. Ratio est, quia tunc, præter bestialitatem additur affectus ad talēm.

§. VI. Additio.

1. *Penitentia.* Sodomitarum legi possunt apud Doctores, quæ omnes requirent sententiam iudicis. Legi Azor. p. 3. l. 3. c. 19. Petr. Matthæum. super Bull. Pij V. 27. quæ incipit: *Horrendum illud scelus, quæ est contra Clericos exercitores Sodomitam*, Nau. c. 27. n. 247. Solum dubitari posse de Excommunicatione in Clericum sodomitam, sed nec est late sententia, ut parat ex e. Clericis de excessib. P. lat. Quoad invaliditatem testamenti Sodomitatum, legi Menoch. de Arbitrii. 2. cent. 3. cap. 286.

2. Ex copula nefanda non oriuntur affinitatem, ex Sanchez lib. 7. matrim. disput. 64. num. 13. & 14. sufficiet tamen ad divorcium: ex codem lib. 10. matrim. disput. 4. à numero 2. S. Thom. in 4. discept. 31. quæst. 2. art. 1. ad 4. iuv. nunc communis est doctrina, apud Doctores fusus legenda.

3. Quoniam

3. Quoniam, ut modò innui, reservatio cum sit odio-
sa, restringi debet in casu nostro ad sodomitam & dequa-
cet errant; Questio celebris est: An reservata in aliqua
Dioecesi sodomitam, absoluere intelligatur de gente solum,
& quidem, ut modò dictum est §. 3. num. 3. cuius seminaria
intra vas. præposterior, haec enim est undequaque
certa sodomitam, vel etiam de paciente, qui certè sodomitam
etiam soler appellari? De utroque intelligi proper rationem
dictam probabilius est: sed intelligi solum (nisi
aliud in reservatione addatur) de a gente, non possunt
non putare probabile. Ut tunc Graphius p. 3. cap. 11. num. 7. & 25. Ratio est non aucto-
ritate dicta, quia certa, & propria sodomitam, ad quam soli-
lam debet se extenderet reservatio, quia ex omnium con-
fensus est odio, & restringenda solum est illa, per quam
seminatur in vafe præpostero masculi, id quod certè non
sit à paciente. Adde in luce magis puniti agenti, quam
patientem, & merito; quia gravius ille peccat, quam hic,
ex Divo Antonino in sup. p. 3. titulo 17. §. 4. ergo non est
mitimus, si nos censamus reservacionem cadere in illud
peccatum, quod est gravius.

4. Dian. p.3. tr.4.ref. 159. & p.6. tr.6.ref. 36. qui in uno loco tenet, esse probabile sodomitam agentis, & patiens, & eamdem specie, unde non esse speciatim in Confessione explicandam; debet affirmare eam esse par modo reservatam; & tamen proponet non esse, p.2. tr.17. *Miscellan.* ref.64. vide etiam p.7. tr.1. ref. 13. vbi multa de reservatione hujus peccati. At verò ego, qui cum de Lugo constanter docui paulo ante §.3. num.7. esse diversas (Agens enim per se prodigii semen, quod non prodigit patiens) multò consequentius probabile iudico, reservationem sodomie absolute positam. Solum esse contra sodomitam certam, & principalem, qualis sola est sodomia agentis.

5. Sodomiam imperfectam non intelligi reservatam, vbi sodomia absolute reservata est, jam dixi §. 3.n.4. cum Graphio, & nunc confirmo cum Bonacina de matr. quæft. 4.p. 11. num. 5.

6. Reservatā sodomiā intelligi reservatam bestialitatem, aliqui affirmant: Sed verius negat idem Bonacina: quem, si est otium, lege.

C A P V T V I I I .

§ I. De *Impudicitia*, hoc est, de *Paetibus*,
Aspectibus, *similibusque actibus impudicis*
inter Solutos.

Ubi obiter de parvitate materiae in re venerea. .

1. **D**e his pauca dixi in *Methodo Conf. I.2. cap. 7 & 2.*
Dubi in Edition. Panormitana 1649. que est
nium amplissima, citantur alia loca, & potius ut aperi-
rem, quia ratione sint in conf. Gione deferenda, quām
ut eorum naturam explicarem: quare in presētia id ubi-
nūs erit agendum. Loquimur autem de actionibus ex-
ternis inter solitos, & sine periculo pollutionis; nam
inter Conjuges, vel Sponsos, vel quando suspet pericu-
lum pollutionis, dictum est satis *sup. cap. 3. §. 5. a. n. 42.*
de internis vero desideriis, & cogitationibus morosis,
dicam *lib. 10.*

2. Tamquam fundamentum per necessarium eorum que hic proferentur sint, præmitto: in prædictis, v.g. in tacta manus Mulieris, tria genera delectationum juveni-ri: Primam, naturalem; Secundam, libidinosam, quam *Venerem* appellamus; Tertiam, non libidinosam.

3. Naturaliē delectationē voco eam, quā oritur ex naturaliū qualitatū proportionē. Sic delectatur manus tangere molliā, refugit aspera; eadēque manus quando excedit in calore, delectatur tangere manus frigidā, &c. & contra. Si quis ergo tangat manus nigeris, & sic alia pectoris, intestinorum, &c. &c.

111
mobilis, & sine alia ulteriore intentione delectetur

de sola molitur, de solo calore, de solo frigore, de
se nullius erit peccati reus: si et enim difficultus
riculosum sit in his terminis, tamen aliquando
sustinet, ut quando manus calidis suis filia Pater
proprias calefacit, vel quando pueri ab omni impo-
tenti, se levicem jocando contrectant, vel
que, &c.

Huc reduco moralēm (sic jvuat appellare) delectationem, quæ interdū ex his capturatur, quæque porti-
cipiant mentis est, & gaudium, quām affectu appre-
sensitivi. Talis est casta delectatio, quām quis lim-
osculo more Patriæ, vel honesto tactu manus, quan-
hibet causa casta amicitia: tunc enim amici-
amici pars superior sibi complacet de morali, hor-
que amicitia, nihil de sensitiva delectatione.

4. *Lebidinola*, vel *venerea* est, quæ oritur ex corporis
pollutione, distillatione, vel ex cogitatione ipsam, &
item quæ oritur ex commotione partium corporis, ne ipso
soititum in inferius.

spiritu interventum generationi, quam app-
petitus maxime percepit. Venera ante appellata
qua est ordinata ad generationem, cui Venerem
antiquitas praescribat.
Si quis ergo in his extra Matrimonium delectatur
peccare mortaliiter, est hominibus manifestum
in his dari parvitatem, dicitur *max. num. 8.*
Non libidinosa illa, sed
Sancte Simeone.

Non libidinosa est illa delectatio, quæ sumitur
aliquibus actionibus, quæ licet ordinatae sunt aliquae
ad generationem aliquando.

ad generationem, aliquando tamen non sunt; & non
ut non ordinata, suam pariunt propriam delectationem
qua ratione possent dici remota, non vero pro
ad generationem ordinata, v.g. tactus feminis mem-
brorum est posse referri ad se preparandum ad copulam
potest non referri, & nihilominus tunc ille tactus pos-
et ex se in tangentia suam delectationem, non quidem
illam naturalem ex proportione qualitatum, de qua
sed aliam propriam iudicivalem talis tactus ut per
ad multum sine villa proflus intentione libidinis
cute, non differt individualiter licita delectatio, qua
vulnus, & odore purpurea Rosa sentis, ab ea, quam
sents ab albo hilo, non differt delectatio pudica, quam
capit a mera proportionata pulchritudine vulnus
ris, ab ea, quam sicut item sumis a quaquecumque
pulchritudine, v.g. floridi Campi, exquisitae
arcu, frondentis arboris, & cunctisq[ue] aliis
qualitatibus, naturaliter tibi, tuisque oculis propontitur.
Quare h[oc] non libidinosa delectatio, licet inter su-
as computari possit; tamen claritatis gratia, et
modo distingueda: nam de hoc maximè queritur: An
et quid peccatum sit, eam voluntariè suscipere? Po-
sto:

6. Statuamus hanc universalem regulam, tres ho-
bentem partes: Omnes actus, v.g. asperitus, traetus, ab-
silio mulieris, si solum delectationem naturalen ab-
uant, & ex alia parte ob illam solam assumentur, ex
eo peccato assumentur; imo interdum ex merito,
la delectatio ordinatur ex se ad bonum finem, ne
inhonestet est. Rursus, idem actus si pariant delecta-
tionem veneream, vel assumentur propter illam; can-
ceccato mortali extra matrimonium assumentur, quia
extra illud prohibiti sunt. Denique idem si pariant
delectationem non libidinosam, quae delectatio afflu-
it quidem, sed non ad ullam libidinem venereantur
in peccato veniali assumentur. Cujus ultime pars re-
stet (nam alia probatione non indigent) est, quia in
parte non habemus, unde sic sub mortali pro-
hibitio sit; si enim esset prohibita, inde esset, quia ad
genitatem, quae sit illicita, referuntur; at probatum ad
non referri: ergo, &c. & ex alia parte deordine
nonnulla est, atque ad eam venialis, his uti actibus ad
terram delectationem, licet levem; vnde vides, ex
actus, v.g. honesta pars ex se non si mortalis,
et tamen tactus pars in honeste inter solutos. Ratio enim
est, quia honesta pars tactus delectationem ex se pro-
prietate, vel naturali, vel non libidinosam, declaratas in